



Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 37/14
V Lucemburku dne 20. března 2014

Rozsudky ve věcech C-639/11
Komise v. Polsko
a C-61/12 Komise v. Litva

Povinnost přemístit doleva volant osobních automobilů nacházející se vpravo uložená v Polsku a v Litvě je porušením unijního práva

Takovéto opatření překračuje meze toho, co je nezbytné pro zajištění bezpečnosti silničního provozu

Členské státy nesmí zakazovat, omezovat ani bránit registraci, prodeji, uvedení do provozu ani jízdě na silnici vozidel, konstrukčních částí nebo samostatných technických celků na základě jejich konstrukčních a funkčních aspektů nebo jejich mechanismu řízení, pokud tyto aspekty splňují požadavky rámcové směrnice 2007/46¹ a směrnice 70/311².

V Polsku a v Litvě, členských státech s pravostranným provozem, musí být systém řízení umístěn na levé straně vozidla, anebo pokud se původně nacházel vpravo, musí být přemístěn doleva.

Komise, která měla za to, že tato podmínka odporuje směrnicím 2007/46 a 70/311 v případě nových vozidel a pravidlům unijního práva, která zajišťují volný pohyb zboží, v případě vozidel dříve zaregistrovaných v jiném členském státě, podala proti oběma těmto členským státům žalobu k Soudnímu dvoru.

V dnešních rozsudcích Soudní dvůr především uvedl, že **co se týče nových vozidel**, má harmonizovaný rámec stanovený těmito směrnicemi za cíl vytvoření a fungování vnitřního trhu, přičemž vysoká úroveň bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích má být zaručena plnou harmonizací technických požadavků týkajících se zejména konstrukce vozidel.

Třebaže tyto směrnice neurčují, kde má být místo řidiče – například stanovením, že se musí vždy nacházet na straně vozidla protilehlé směru provozu –, podle Soudního dvora z toho ještě nevyplyvá, že tento prvek nespadá do oblasti jejich působnosti. V tomto ohledu je třeba mít za to, že zákonodárce Unie poskytl výrobcům automobilů svobodu, která nemůže být potlačována ani omezována vnitrostátními právními předpisy.

Soudní dvůr dále zdůraznil, že zákaz odmítnutí registrace stanovený směrnicí 70/311 je kategorický a obecný, a výraz „mechanismus řízení“ zahrnuje též stranu řidiče, tzn. umístění volantu vozidel, které tvoří nedílnou součást tohoto mechanismu řízení.

Jelikož byl tento zákaz zaveden zejména Aktem o podmínkách přistoupení Irska a Spojeného království k Evropským společenstvím – což byly tehdy jediné členské státy s levostranným provozem –, nelze rozumně předpokládat, že by si zákonodárce Unie neuvědomoval skutečnost, že přistoupení těchto členských států (v jednom z nich se vyráběly automobily s pravostranným řízením) by mohlo v režimu vnitřního trhu implikujícího právo volného pohybu ovlivnit řidičské zvyklosti, popř. nést s sebou i určité riziko související se silničním provozem.

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/46/ES ze dne 5. září 2007, kterou se stanoví rámec pro schvalování motorových vozidel a jejich přípojných vozidel, jakož i systémů, konstrukčních částí a samostatných technických celků určených pro tato vozidla (rámcová směrnice) (Úř. věst. L 263, s. 1).

² Směrnice Rady 70/311/EHS ze dne 8. června 1970 o sblížování právních předpisů členských států týkajících se mechanismu řízení motorových vozidel a jejich přípojných vozidel (Úř. věst. L 133, s. 10; Zvl. vyd. 13/01 s. 90).

Soudní dvůr má za to, že úpravy, jež lze vyžadovat, se nemohou týkat přesunutí místa řidiče vozidla, ale pouze méně významných zásahů. Takto široký požadavek by totiž představoval podstatný zásah do konstrukce vozidla, jenž by byl v rozporu se zněním a cílem směrnice 70/311.

Soudní dvůr proto konstatoval, že lokalizace místa řidiče, jež tvoří nedílnou součást mechanismu řízení vozidla, spadá do harmonizace zavedené směrnicemi 2007/46 a 70/311, takže členské státy nemohou pro účely registrace nového vozidla na jejich území požadovat z důvodů bezpečnosti přesunutí místa řidiče na stranu vozidla protilehlou směru provozu.

Co se dále týče **osobních automobilů, které již byly zaregistrovány v jiném členském státě**, v nichž se místo řidiče nachází vpravo, Soudní dvůr rozhodl, že sporná právní úprava představuje opatření s účinkem rovnocenným množstevním omezením dovozu, která jsou Smlouvou zakázána. Tato úprava totiž brání vozidlům, která jsou legálně vyráběna a registrována v jiných členských státech, v přístupu na polský a litevský trh.

Soudní dvůr přezkoumal argument Polska a Litvy, že právní úpravy těchto členských států jsou ospravedlněny nutností zajistit bezpečnost silničního provozu, která je naléhavým důvodem obecného zájmu, jenž může odůvodňovat překážku volného pohybu zboží.

V tomto ohledu uvedl, že dotčená právní úprava stanoví výjimky, co se týče používání vozidel vybavených volantem umístěným vpravo osobami, které bydlí v jiných členských státech a které do Polska a Litvy přijíždějí na omezenou dobu (např. turisté). Tato okolnost podle názoru Soudního dvora ukazuje, že sporné úpravy tolerují riziko spojené s takovýmto provozem.

Navíc statistické údaje uváděné polskou a litevskou vládou dostatečně nedokládají vztah mezi počtem nehod a podílem vozidel, v nichž se místo řidiče nachází vpravo.

Soudní dvůr zdůraznil, že existují prostředky a opatření, jež volný pohyb zboží ovlivňují méně a zároveň jsou schopny výrazně snížit riziko, které může být spojeno s provozem vozidel, jejichž volant je umístěn na straně vozovky ve směru provozu. Upřesnil, že členské státy mají v tomto ohledu posuzovací pravomoc, jež jim umožňuje zavádět opatření schopná v souladu se stavem techniky zajistit řidiči vozidla, jehož volant je umístěn na straně vozovky ve směru provozu, dostatečný výhled dozadu i dopředu (příklady: montáž dalších zpětných zrcátek nebo nastavení světlometů a stěračů).

Podle Soudního dvora se nejeví, že by dotčená opatření mohla být považována za nezbytná pro dosažení cíle sledovaného Polskem a Litvou – bezpečnosti silničního provozu. Soudní dvůr dospěl tudíž k závěru, že tato opatření nejsou slučitelná se zásadou proporcionality.

Soudní dvůr došel k závěru, že Polsko a Litva unijní právo porušily.

UPOZORNĚNÍ: Žaloba pro nesplnění povinnosti, směřující proti členskému státu, který nesplnil své povinnosti vyplývající z práva Unie, může být podána Komisí nebo jiným členským státem. Jestliže Soudní dvůr rozhodne, že došlo k nesplnění povinnosti, dotčený členský stát je povinen vyhovět rozsudku v co nejkratší lhůtě.

Dojde-li Komise k názoru, že členský stát rozsudku nevyhověl, může podat novou žalobu s návrhem na uložení peněžitých sankcí. V případě, že Komisi nebyla sdělena opatření k provedení směrnice, však Soudní dvůr může na návrh Komise uložit sankce již ve stádiu prvního rozsudku.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

Úplné znění rozsudků ([C-639/11](#) a [C-61/12](#)) se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudků je dostupný na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106